

ingediend op **1639** (2022-2023) – Nr. 1
20 maart 2023 (2022-2023)

Verslag van het verzoekschrift

namens de Commissie voor Algemeen Beleid,
Financiën, Begroting en Justitie
uitgebracht door Sarah Smeyers

over belastingverhoging bij erfbelasting

Samenstelling van de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën, Begroting en Justitie:

Voorzitter: Steven Vandeput.

Vaste leden:

Arnout Coel, Maaïke De Vreese, Andries Gryffroy, Philippe Muyters, Steven Vandeput;
Adeline Blancquaert, Anke Van dermeersch, Wim Verheyden;
Koen Van den Heuvel, Peter Van Rompuy;
Willem-Frederik Schiltz, Maurits Vande Reyde;
Celia Groothedde, Björn Rzoska;
Ludwig Vandenhove.

Plaatsvervangers:

Veerle Geerinckx, Sarah Smeyers, Jeroen Tiebout, Wilfried Vandaele, Paul Van Miert;
Filip Brusselmans, Yves Buysse, Johan Deckmyn;
Stijn De Roo, Sofie Mertens;
Marino Keulen, Gwendolyn Rutten;
Mieke Schauvliege, Jeremie Vaneeckhout;
Thijs Verbeurgt.

Toegevoegde leden:

Jos D'Haese.

INHOUD

1. Procedure	4
2. Inhoud	4
3. Bespreking	4
4. Conclusie	5
Bijlage: Antwoord van Matthias Diependaele , Vlaams minister van Financiën en Begroting, Wonen en Onroerend Erfgoed.....	7

1. Procedure

Op 11 december 2022 werd een verzoekschrift ingediend over de belastingverhoging bij erfbelasting (verzoekschrift nr. 9 (2022-23)). De verzoeker gaf de volgende titel aan het verzoekschrift: Onrechtvaardigheid behandeling erfbelasting – kenmerk 020429262552 – kohierartikel 218/0150/72565.

Het verzoekschrift werd ontvankelijk verklaard op 21 december 2022 en voor verdere behandeling verwezen naar de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën, Begroting en Justitie.

De commissie besprak het verzoekschrift een eerste keer op 17 januari 2023 en besliste bij die gelegenheid het advies in te winnen van minister Matthias Diependaele, Vlaams minister van Financiën en Begroting, Wonen en Onroerend Erfgoed over dit verzoekschrift.

Op 14 maart 2023 werd het verzoekschrift opnieuw op de agenda van de commissie gezet met het oog op besluitvorming. De commissie had ondertussen van minister Matthias Diependaele een antwoord ontvangen op het verzoekschrift. Dat antwoord wordt opgenomen als bijlage bij dit verslag.

2. Inhoud

De verzoeker werd na aangifte van de erfbelasting gewezen op een fout in de aangifte en kreeg onmiddellijk een boete of belastingverhoging van 652,50 euro. Hij wordt beschuldigd van verzuim van aangifte van onroerende goederen. Hij geeft toe dat hij een vergissing gemaakt heeft in de aangifte, maar accepteert niet de beschuldiging met een boete als gevolg. Waarom zou hij onroerende goederen verzuimen aan te geven als de fiscus toch alle details van de belastingbetalende burger kent? Hij aanvaardt evenmin dat een ambtenaar zonder meer kan beschuldigen en straffen. Hij verwijst naar artikel 6.2 van het Europees Verdrag tot Bescherming van de Rechten van de Mens en de Fundamentele Vrijheden.

Hij vraagt het Vlaams Parlement om deze procedure nader te onderzoeken. Het zou efficiënter zijn als de Vlaamse Belastingdienst de aangifte zelf invult en ter goedkeuring vooraf aan de burger aanreikt. De Vlaamse Belastingdienst beschikt over alle details en moet het dossier sowieso invullen.

3. Bespreking

De bespreking start met kennisname van het antwoord van de Vlaamse Regering dat als bijlage bij dit verslag is opgenomen.

Er werden verder geen tussenkomsten gehouden.

4. Conclusie

De commissie besliste eenparig om de conclusie in het advies van minister Matthias Diependaele tot het standpunt van de commissie te maken.

De commissie concludeert dat de Vlaamse Belastingdienst in deze casus zowel bij de ambtshalve aanslag als bij de bezwaarafhandeling correct heeft gehandeld. Voor de aangifte van een nalatenschap stelt de Vlaamse overheid bovendien een gebruiksvriendelijke en hulpvolle tool ter beschikking, die positief werd onthaald en boven verwachting wordt gebruikt. De voorgestelde suggestie om gelijkaardige belastingverhogingen te voorkomen door een vooraf ingevulde aangifte, kan op grond van de privacywetgeving niet worden uitgevoerd.

Steven VANDEPUT,
voorzitter

Sarah SMEYERS,
verslaggever

BIJLAGE:

Antwoord van Matthias Diependaele,
Vlaams minister van Financiën en Begroting,
Wonen en Onroerend Erfgoed

ANTWOORD OP VERZOEKSCHRIFT nr. 9 (2022-2023)**Minister van Financiën en Begroting, Wonen en Onroerend Erfgoed**

Verzoekschrift nr. 9 van anonieme vraagsteller.

Antwoord verzoekschrift

1. Aanleiding van onderhavig verzoekschrift is het door verzoeker bij de Vlaamse Belastingdienst ingediende bezwaarschrift tegen de opgelegde belastingverhoging wegens verzuim, verschuldigd overeenkomstig artikel 3.18.0.0.7 van de Vlaamse Codex Fiscaliteit (hierna VCF). Op basis van de concrete gegevens in het dossier werd het bezwaar niet ingewilligd en werd de belastingverhoging niet kwijtgescholden.

Verzoeker berust niet in deze beslissing en beargumenteert dit als volgt:

"- Waarom zou ik onroerende goederen verzuimen, wetende dat de fiscus toch alle details van de belastingbetalende burger kent?

- Waarom kan een ambtenaar me zondermeer beschuldigen en straffen?

Ik verwijs naar Artikel 6.2 van het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens: Een ieder tegen wie een vervolging is ingesteld, wordt voor onschuldig gehouden, totdat zijn schuld in rechte is komen vast te staan.

Artikel 8.4. van het Burgerlijk Wetboek: Hij die meent een ander in rechte te kunnen aanspreken, moet de rechtshandelingen of feiten bewijzen die daaraan ten grondslag liggen.

- Me doorverwijzen naar een rechtbank vind ik machtsmisbruik. Een advocaat kost al gauw meer dan de opgelegde boete. Op deze manier kan de belastingbetalende burger nooit in de verdediging gaan zonder nog extra belast te worden met kosten.

Het zou efficiënter zijn als de Vlaamse Belastingdienst de aangifte zelf invult en ter goedkeuring vooraf aan de burger aanreikt.

De Vlaamse Belastingdienst beschikt over alle details en moet het dossier sowieso invullen. Ze krijgt (neemt) hiervoor bovendien een behoorlijke bedrag van de burger (3%, 9%, 27%). Op deze manier is er bovendien een constructief gesprek vooraf in plaats van een beledigend gesprek achteraf."

2. [Artikel 3.18.0.0.7 VCF](#) bepaalt dat de erfgenaam, legataris of begiftigde die niet alle goederen heeft aangegeven overeenkomstig de bepalingen van artikel 3.3.1.0.8 VCF, een belastingverhoging moet betalen.

Verzuim is de overtreding waarbij verplicht aan te geven goederen niet of onvolledig worden aangegeven. De opeisbare belastingverhoging is verschuldigd louter door het feit dat de oorspronkelijk ingediende aangifte foutief en onvolledig was. Er is noch een bedrieglijk inzicht, noch enig intentioneel element vereist.

3. Het argument van verzoeker dat de Vlaamse Belastingdienst over alle gegevens beschikt aangaande het patrimonium en er bijgevolg geen reden is om goederen te verzuimen, kan niet worden weerhouden als grond voor kwijtschelding van de belastingverhoging.

De erfbelasting is een zogenaamde aangiftebelasting. Ze wordt in eerste instantie berekend op een, door de indieningsplichtige erfopvolger(s), in te dienen aangifte.

De belastingplichtige is zelf verantwoordelijk voor het correct en volledig invullen van die aangifte. Voorafgaandelijk aan het indienen van de aangifte dient alle nuttige informatie te worden opgevraagd aangaande de samenstelling van het vermogen van de erflater. In casu ligt er geen bewijs voor dat de belastingplichtige in de onmogelijkheid verkeerde om een correcte aangifte in te dienen.

4. Verzoeker beweert vervolgens dat het vestigen van een belastingverhoging in strijd is met [artikel 6.2 EVRM](#) en [artikel 8.4 BW](#).

Overeenkomstig artikel 3.18.0.0.7 VCF wordt een belastingverhoging wegens verzuim opgelegd bij onvolledige of onjuiste aangifte van de activa die deel uitmaken van de nalatenschap. Bij vaststelling van een verzuim vestigt de Vlaamse Belastingdienst aanvullende rechten op basis van de gegevens waarover zij beschikt met daar bovenop een van rechtswege verschuldigde belastingverhoging die bestaat uit een percentage van de aanvullende rechten.

De Vlaamse Belastingdienst dient zich te houden aan de geldende regelgeving. In casu werd de belastingverhoging op basis van de toepasselijke wettelijke bepalingen correct opgelegd. Hier anders over oordelen zou de gelijkberechtiging van belastingplichtigen in het gedrang brengen.

Enkel de rechter beschikt over een controlebevoegdheid op de (interne en externe) wettigheid van de beslissing in bezwaar. Het is de rechter die dient te beoordelen of de wettelijke voorschriften, waaronder het evenredigheidsbeginsel, werden nageleefd.

De rechter aan wie wordt gevraagd een administratieve sanctie te toetsen die een repressief karakter heeft in de zin van artikel 6 EVRM zal de wettigheid van die sanctie onderzoeken en zal in het bijzonder nagaan of die sanctie verzoenbaar is met de dwingende eisen van internationale verdragen en van het intern recht, met inbegrip van de algemene rechtsbeginselen. Dit toetsingsrecht moet in het bijzonder aan de rechter toelaten om na te gaan of de straf niet onevenredig is met de inbreuk, zodat de rechter mag onderzoeken of het bestuur naar redelijkheid kon overgaan tot het opleggen van een belastingverhoging. De rechter mag hierbij in het bijzonder acht slaan op de zwaarte van de inbreuk, de hoogte van de reeds opgelegde sancties en de wijze waarop in gelijkaardige zaken werd geoordeeld, maar moet hierbij in acht nemen in welke mate het bestuur zelf gebonden was in verband met de sanctie. Dit toetsingsrecht houdt niet in dat de rechter op grond van een subjectieve appreciatie van wat hij redelijk acht, om loutere redenen van opportuniteit en tegen wettelijke regels in, boeten kan kwijtschelden of verminderen.

5. De bewering van verzoeker dat zijn rechten enkel kunnen worden gevrijwaard mits het maken van gerechtskosten is niet correct.

Als een belastingplichtige niet akkoord is met een aanslag, kan hij bezwaar indienen binnen een bepaalde termijn. De belastingplichtige heeft in dat geval ook van die mogelijkheid gebruik gemaakt. Het indienen van dergelijk bezwaar brengt geen kosten met zich mee voor de belastingplichtige.

Elk bezwaarschrift wordt ten gronde onderzocht en de bezwaarbeslissing bevat een gemotiveerde bespreking van de grieven. Bij de behandeling van bezwaarschriften wordt de gelijkberechtiging van alle belastingplichtigen door de Vlaamse Belastingdienst hoog in het vaandel gedragen. Zij behandelt elk dossier met de vereiste aandacht op een uniforme en objectieve wijze.

Het klopt dat als een belastingplichtige het niet eens is met de administratieve beslissing in het kader van een bezwaarprocedure, hij zich binnen een bepaalde termijn dient te wenden tot de bevoegde rechtbank. Reden hiervoor is dat enkel de rechter over een controlebevoegdheid op de wettigheid van de bezwaarbeslissing beschikt. Dat is inherent aan de fiscale procedure.

6. Tot slot is verzoeker de mening toegedaan dat het efficiënter zou zijn als de Vlaamse Belastingdienst de aangifte zelf invult en deze ter goedkeuring vooraf aan de burger aanreikt.

Het is zo dat de Vlaamse Belastingdienst geen wettelijke grondslag heeft om aan de belastingplichtige een vooraf ingevulde aangifte, gebaseerd op haar eigen controlegegevens, ter goedkeuring voor te leggen. De dienst beschikt bovendien niet over alle noodzakelijke gegevens met betrekking tot de samenstelling van de nalatenschap.

Ook omwille van privacy-redenen kan een aangifte van nalatenschap niet door de Vlaamse Belastingdienst vooraf worden ingevuld. Anders dan bij bijvoorbeeld Taks-on-Web waar het om eigen gegevens gaat, betreft het hier gegevens van een overleden persoon. Om te voorkomen dat niet-bevoegde personen gegevens te zien krijgen van de overledene of van andere personen die bij de nalatenschap betrokken zijn, kunnen deze gegevens niet automatisch ingevuld worden.

Omdat het voor erfgenamen niet altijd eenvoudig is om een aangifte van nalatenschap in te dienen, ontwikkelde de Vlaamse Belastingdienst recent ERFonline, een gebruiksvriendelijke digitale module waarin het aangifteformulier wordt aangepast in functie van het vermogen en de persoonlijke situatie van de overledene en die de erfgenamen stap voor stap begeleidt bij het invullen van de aangifte. Deze toepassing wordt dan ook veelvuldig gebruikt.

Wie dat wil, kan uiteraard nog altijd de aangifte van nalatenschap met de hand invullen en het papieren formulier via de post indienen. Net zoals voor andere belastingen kan een burger steeds bijkomende informatie of uitleg vragen aan de Vlaamse Belastingdienst.

7. Conclusie: de Vlaamse Belastingdienst heeft in deze casus zowel bij de ambts-halve aanslag als bij de bezwaarafhandeling correct gehandeld. Voor de aangifte van een nalatenschap stelt de Vlaamse overheid bovendien een gebruiksvriendelijke en hulpvolle tool ter beschikking, die positief werd onthaald en boven verwachting wordt gebruikt. De voorgestelde suggestie om gelijkaardige belastingverhogingen te voorkomen door een vooraf ingevulde aangifte, kan omwille van privacywetgeving niet worden uitgevoerd.